

МИНУЛЕ ТА СУЧАСНІСТЬ: ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЄДНОСТІ В ХАРКОВІ

Сокрута С. В.

Науковий керівник – к. філол. н., доц. Явтушенко В. М.
Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства,
тел (057) 702-14-98), E-mail: d_us@ukr.net

Харків, будучи важливим культурним центром, зберігає і розвиває українські традиції. Від періоду 1920–1930-х років до сьогодення місто стало осередком культурних об'єднань та ініціатив, що зберігають національну ідентичність. Сучасні культурні простори продовжують справу своїх попередників, зберігаючи пам'ять про минуле та об'єднуючи громаду.

Ключові слова: Харків, українська культура, національна ідентичність, культурні об'єднання, культурна спадщина.

Сьогодні Харків – це не тільки велике індустріальне й освітнє місто, але й важливий культурний центр, де активно підтримуються і розвиваються українські традиції. Протягом усього ХХ століття Харків залишався осередком культурного життя та інтелектуальних пошуків. Харків'яни завжди прагнули зберегти та примножити українську культуру та ідентичність.

Зокрема, в розвитку культури Харкова можна виділити два важливих періоди: період 1920–1930-х років і період 1990–2000-х років.

На початку 1920-х років в Харкові, почала розвиватися українська культура завдяки діяльності видатних літературних і мистецьких організацій. Однією з таких стала *літературна група «Гарт»* (1923), яку очолював Микола Хвильовий. «Гарт» – це літературне об'єднання, спрямоване на розвиток української мови і культури. За ним виникла «*ВАПЛІТЕ*» (Вільна академія пролетарської літератури, (1925), об'єднання, яке захищало самостійність української літератури і відстоювало українську ідентичність. Великий вплив мали й наукові й громадські організації, такі, як *Українська академія наук*, створена ще в 1918 році, яка об'єднала науковців, що займалися дослідженням української історії, культури та мови, і це мало велике значення для національного відродження. Товариство «*Просвіта*» займалося просвітницькою роботою серед місцевого населення, організовувало курси української мови, культурні заходи, сприяючи глибшому розумінню історії та культури України. Ключову роль в об'єднанні діячів відігравав *Будинок «Слово»*, де проживали визначні письменники, науковці та митці, які прагнули зміцнити українську культурну єдність. Його мешканці активно підтримували національну культуру, хоча багато з них зазнали репресій у 1930-х роках.

Однак, уже наприкінці 1920-х років представники цих організацій зазнали переслідувань та репресій. У період сталінських репресій більшість культурних і літературних діячів зазнали арештів, а багато хто з них був репресований. Але пам'ять про їхню діяльність і боротьбу за українську культуру збереглася в історії.

З моменту відновлення незалежності України у 1991 році у Харкові з'явилося багато об'єднань, що поставили собі за мету відродити українську культуру. Серед багатьох інших можна відзначити такі, як:

Центр української культури «Накіпело» – заснований як незалежний культурний простір для підтримки українських митців, проведення мистецьких подій та освітніх лекцій. Центр підтримує ідеї національної ідентичності та культурного розвитку, організовує виставки, кінопокази й зустрічі з українськими діячами культури.

Харківський літературний музей – це один із найбільших музеїв, присвячених українській літературі та культурі. У музеї проводять виставки, лекції, літературні зустрічі й фестивалі, спрямовані на популяризацію українського культурного надбання. Особлива увага приділяється постатям письменників і поетів, які жили й творили в Харкові.

«Просвіта» – продовжує свою просвітницьку діяльність у формі курсів української мови, лекцій, обговорень і свят, підтримуючи національну ідентичність серед харків'ян.

Платформа *«Garage Hub»* – сучасний простір для митців і громадських активістів, де часто проводяться події на підтримку української культури, мови та літератури. Тут організують культурні події, виставки, обговорення та заходи, спрямовані на збереження національної ідентичності.

Видавництво «Віват» – харківське видавництво, яке активно популяризує українську літературу, підтримує сучасних українських авторів і видає книги для дітей та дорослих. Видавництво зосереджене на розвитку українського книговидавництва та культури читання.

Таким чином, культурні об'єднання Харкова продовжують пропагувати українську культуру та об'єднувати людей. Вони зберігають пам'ять про минуле та будують майбутнє. Харківські організації показують, що українська культура об'єднує суспільство. Вони продовжують справу своїх попередників, зберігаючи зв'язок із минулим та об'єднуючи нові покоління навколо спільних культурних і національних цінностей. Завдяки цій роботі Харків залишається осередком культурної єдності і спільного розвитку в Україні.